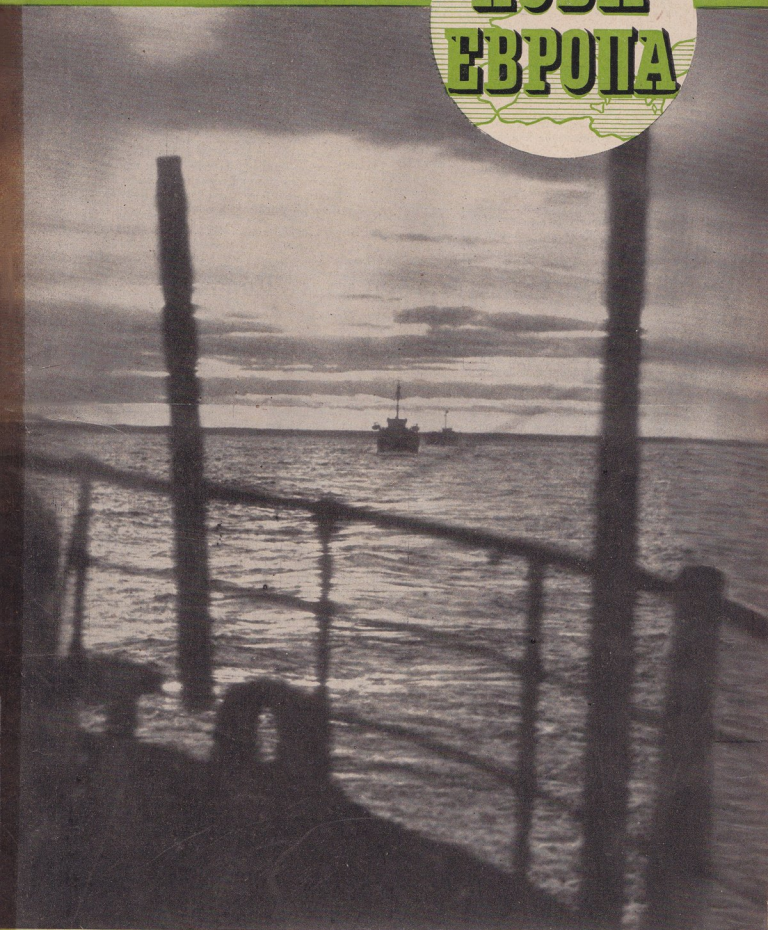

СПИСАНИЕ ЗА НОВО УСТРОЙСТВО

НОВА ЕВРОПА

Цена
3 лева

Нова Европа съдържа:

Предателство към Европа	2	Искусство и критика:	
Сингапур — „Проклятият остров“	4	Новият път на лириката	20
Скъпост и устройство на германския печат	5	Хърватската литература във новия ред	20
Духовна отрова	7	Германски филми във Атина	20
С.-А. Щати наследяват Англия	8	Сърбодоточаване на италианската филмова промишленост	20
На млади момичета се помага при избора на професията им	9	Италианска изложба на книги във Берлин	21
Сила чрез радост	11	Германо-фламандска изложба на книги	21
Неудачен блъф	15	Смъна във дома на германското изкуство	21
Кратки Новини	17	Винифред-Вагнеров дом във Байройт	22
Силата на народностната общност	17	Париж учи пътеки саик	22
Културен преглед:		Паул де Лажард	23
Галилей и Кеплер	18		

Предателство към Европа

от Карл Мегерле

Зависимостта на Англия от нейният съюзници, съ влизането на Америка и Япония във войната, става още по-голяма. Един английски народен представител изнамърлил формулата, че Англия има да избира: или да заеме положението на западно-европейска тоталитарна държава или да заеме положение на контролирана от Съединените Щати източна цивилизация. Това е точно положението на Англия, до което е доведена от ръководството на Чърчил. Това положение се покрива съ външнopolитически насоки, очертани от официоза „Таймс“, като резултат на Московската и Вашингтонската конференции. Значи, английската външна политика въ бъдеще, ще бъде задължена към най-тълсто сътрудничество съ Съветска Русия, а Европа — към Съединените Щати, доколкото се касае до английската задморска империя.

Въ Лондон си дават вид, като че това идва от само себе си и това положение е дошло, като резултат на тяхното свободно решение и, че то, като че ли въ тяхната лична възможност, за да могат да си задържат ръководството и контрола над дейността между болшевишкия и северо-американския

полуси. Въ Лондон се върши така, като че там сж открили пък пакъ свѣтовно-политически ерзацъ за политическото равновесие на Европа, кждето, разбира се, Англия иска да мине пакъ за мѣрдавна сила. Разбира се, това не е така. Това е илюзия, защото днесъ английската мощъ е така разбита и разложението на досегашната и свѣтовна структура е стигнало до тамъ, че политическата мощъ на двата и партньора, въ сравнение съ нейната, е тъй превъзхождаща, че Англия е станала само функция на двѣтѣ страни или, както казва тоя народенъ представител, тя е или една западна европейска външно-политическа областъ или пъкъ една източно-американска такава. Ако стане така, както желаятъ англичанитѣ, т. е. да победятъ нашитѣ противници, тогава Англия нѣма да бѣде първомайсторъ нито въ Европа нито задъ моретата. Въ Европа ще бѣде Съветска Русия, а задъ моретата — С.-А. Щати. Топлитѣ прирѣдки въ Вашингтонъ и Москва ще бѣдатъ забравени и Англия ще трѣбва да плаща отъ собствениѣ си джобове, своето спасение и на двѣтѣ страни, защото, нито Чърчилъ, нито Идънъ, сж се явили въ Вашингтонъ и Москва като хора, които могатъ да дей-

ствуватъ решително, а и двамата сж се явили съ шапка въ ръце, като просители. Днесъ главната квартира на съюзинитѣ се намира въ Вашингтонъ. Не английскитѣ, а американскитѣ, респ. свѣтскитѣ, жизнени интереси ще опредѣлятъ какво трѣбва да бѣде. Двата английски партньора сж равни въ своята алчностъ и бруталностъ, когато предявяватъ своитѣ претенции. Този приоритетъ на двѣтѣ страни ще се покачва, въ зависимостъ отъ приноса на Съветска Русия и Америка въ войната, приносъ изразенъ въ хора, материалъ и пари. Заради загубата на Гуамъ, Ване и Филипинитѣ, Америка ще бѣде обезщетена отъ Англия. Самъ Рузвелтъ нѣма да посмѣе да застави своя народъ да плаща стотини милиарда долара военни разходи отъ собствениѣ си джобове. И въ самитѣ доминиони вече живѣе ясно убеждение за пълната зависимостъ отъ двата съюзника, отколкото отъ метрополитата. Нравствениятъ протекторатъ надъ Канада и Австралия е вече подготвенъ. Стопанскитѣ и военнитѣ сж въ пълненъ ходъ. Този фактъ въ двата доминиона се приема безропотно, дори се желае. Сждото важи и за Нова Зеландия. Колко ще трае, не се знае, но и въ Индия ще бѣде

мѣродавен американскиятъ помощенъ министъръ, а не английския вицекралъ. Но, това което ще бѣде Америка за океана, Съветска Русия ще бѣде въ Европа, въ зоната на сѣрдиземно-морскитѣ английски интереси, въ Близкия изтокъ и Индия. Сѣщо и тукъ английската сила нѣма да бѣде достатъчна, за да може да надзирава превъзхождащата я сила, която е вече поставена въ движение. Съ други думи, това, което ще бѣде развито въ английската външна политика, нѣма да бѣде резултатъ на свободно, суверено решение, а на актъ на отчаяние, и привидно задоволство, каквото въ времето на класическата английска външна политика би било счтено за предателство спрямо империята.

Това състояние, наблюдавано отъ Европа, означана съквременно и абдикация и предателство. Абдикация до толкова, до колкото Англия предава Европа не на повече, а само на единъ и, при това, на превъзхождащъ я партньоръ. Съветскиятъ съюзъ, като единствена и най-силна военна мощъ, нѣма нужда да взима подъ внимание нѣкакви английски интереси. Той ще опредѣли самъ формитѣ и границитѣ на своето ржководно влияние. Иднѣ вече напълно се примири. Това е отстъпление отъ Европа и отиване къмъ статута за една цѣлостна болшевишка Европа. Всѣко друго държане би принудило Англия, следъ една болшевишка победа, да третира съюзника днесъ като неприятелъ утре. Какво разбиратъ болшевицитѣ подъ „жизнена сфера“, влияние и ржководство, тѣ го доказаха въ Източна Европа. Новата „европейска програма“ на Англия предвижда съгласие на Америка и на доминионитѣ. Съгласието на Европа не интересува Англия. Това не изненадва никого, който си спомня за третирането на малкитѣ народи презъ 1919 год. отъ Клемансо, Уайлсонъ и Лойдъ Джоржъ. Европейскитѣ емигрантски правителства въ Лондонъ, на които „Дейли Мейлъ“ казвалъ: „много естествено, не всички малки държави въ

Европа ще бѣдатъ възобновени.

Отъ това се вижда, че въ следващата мирна конференция тѣ нѣма да бѣдатъ третирани по-другояче, отколкото презъ 1919 год. Преди всичко въ английската европейска програма за Франция не се споменава и дума. Стариятъ континенталенъ мечъ е отписанъ. Нейнитѣ функции и нейното европейско мѣстоположение сега е на Съветска Русия. Значи, споредъ английското разбиране, Франция вече не представлява нищо въ Европа. И при това, тя не е само отписана, а наново предадена, а съ нея и цѣла Европа. Това трѣбва да послужи за примѣръ на всѣка европейска държава, чито граждани все още не могатъ да признаятъ, че тукъ нѣма мѣсто за компромиси, а само едно: или за, или срещу Европа. Предателството на Англия и Америка спрямо Европа е бруталенъ фактъ. Въ Северна, Източна, Югоизточна и Сѣдно-източна Европа нѣма народъ, комуто, прѣко или косвено, да не сж му правени предложения за привличане къмъ болшевишката сфера на влияние. Предателството на Англия показва, че Англия се е съгласила да бѣде предадена и западна Европа на болшевишкото „ржководство“. Картата ни показва, че географски погледнато, Европа е само единъ полуостровъ на грамадното древно-азиатско пространство, завлѣдено отъ Съветска Русия. Ще дойде време, когато всички европейски политики ще разбератъ, че въ случай на англо-саксонска и болшевишка победа, този географски законъ ще бѣде превърнатъ въ политически, безъ Англия да може да измѣни нѣщо. Защото, къмъ политическата и военна зависимостъ отъ Москва, идва веднага и духовното приобщаване на Англия къмъ болшевишкитѣ идеи. Свѣтътъ, така обясняватъ отъ Англия, може да учи още много работи отъ Съветска Русия, преди всичко въ социалната и стопанска области. Свѣтътъ, се казва въ вашингтонското изложение, идватъ рамо до рамо съ Англия и С.-А. Щати, за да „осигурятъ религиозната свобода, справедливостта и защитата

на човѣшкитѣ права въ свѣта“. Не се касае да вътрешната форма на управление, заяви Иднѣ, а за държането на една страна въ международния животъ. Съветска Русия, макаръ да унищожи три независими държави и ги болшевишиа, други нападна и ограби, въ международния животъ така се е отнесла, щото станала достоенъ салоненъ кавалеръ на Англия и Америка, за да стане ржководителъ на Европа. Препоръчането на московскитѣ стопански и социални идеи като примѣръ, означава признаване на болшевиизма отъ Англия като новъ принципъ за новия редъ въ Европа. Болшевиизмътъ е вече прибавенъ отъ англо-саксонцитѣ като девета точка въ Атлантическата прокламация и е приетъ като свѣтовна обновителна програма. Следъ като бѣха изпълнени тѣзи предпоставки, Москва може неотдавна съ задоволство да се присѣдини къмъ тази атлантическа прокламация.

Пълното въкпчане на Англия въ тази предателска политика спрямо Европа е твърде неприятна за самата Англия. Заради това Иднѣ се опита въ единъ пасажъ отъ своята речъ да прикрие онова което подготви въ Москва спрямо Турция. Но който се извинява, се обвинява. Фактитѣ отъ Финландия до Черно море и Иранъ и жѣлзѣната логика на новата британска програма за ржководство на Европа, опровергаватъ гаранцитѣ й. Но истината си остава. Остава и абдикацията на Англия отъ Европа и свѣта. Единъ работнически народенъ представител, Рихардъ Рашпъртъ Шокевъ, заяви нѣкога, че отъ много месеци и години изпитва неприятното чувство, че Англия ще бѣде сведена до унижателното положение на единъ американски Хелголандъ предъ европейски брѣгъ. Това неприятно чувство извиква по-нѣкога разкаяние въ душата на всѣки съзнателенъ англичанинъ, когато се замисли за сѣдбата на своето огнище, защото Рузвелтъ, въ своитѣ речи предъ кампната, постоянно заявяваше, че английската кампна трѣбва да бѣде загасена.

Сингапур — „Прокълнатият остров“

Преди много столетия жестоък деспот от о-въ Ява, разположен във непосредствено съседство с Малайския полуостров, нападнал, без причина и в мирно време, града Singa-Pura, от султаната Похора, и изтърбил цялото му население.

От тогава насам туземците наричат малкия обезлюден о-въ „Прокълнатият остров“. Името на града, обаче, било постепенно забравено и може би никога не би се върнало във Световната история, а би останало само част от приказно-историческото съкровище на Далечния изток, ако съдбата не бѣ довела по тия мѣста единъ прозорлив англичанинъ на име Шампфордъ, който веднага схваналъ отличното стратегическо разположение на о-ва и изпратилъ въ Лондонъ следното съобщение:

„Това мѣсто отъ морско- и търговско-политическа гледища точка е по-ценно и отъ цялъ материкъ“.

Умниятъ и предвидливъ англичанинъ си извадилъ веднага заключение отъ това откритие и откупилъ острова отъ тогавашния султанъ на Похора за 12.000 фунта стерлинги по поръчка на източноиндийската компания. Това станало презъ 1819 година. Изминаха доста години следъ това, докато английското правителство най-сетне, следъ дълго колебание, се реши да включи новопридобития о-въ въ рамките на своитѣ стопански интереси, и да постави султаната Похора договорно подъ своя защита.

Държането на Англия се промѣни въпрочемъ коренно, когато неочаквано бързото стопанско развитие на тая английска колония привлече и, то не

Сингапуръ

на шега, вниманието на бележити английски страсти, които, по стар обичай, поддържаха тъсна връзка и стояха въ постоянно допир съ английската търговия. Ето какъ се изрази по тоя случай еднакъ известният Фелдмаршал лорд Робертс: „Свѣтовната история ще се разрешава единъ день при Сингапур“.

Дали фелдмаршалътъ предчувствуваше решителнитъ събития, които нѣкога щѣха да се разиграватъ по тия мѣста, или пъкъ неговитъ думи бѣха само последица отъ вѣчната британска склонность къмъ преувеличаване, днесъ, следъ почти половинъ вѣкъ, е мѣчно да се установи. На всѣки случай действителността днесъ ясно показва, че той не е билъ съвсемъ неправъ въ пророчеството си. Съ загубата на Сингапуръ, който между това англичанитъ превърнаха въ една отъ най-силнитъ крепости на свѣта, ще бѣде не само основно разколебано английското господство въ Източна Азия, а, освенъ това, ще бѣдатъ особено силно застрашени английскитъ владения въ Бурма и Индия.

Твърде естествено никой не знае това по-добре отъ самитъ англичани. А тѣ го знаятъ не отъ вчера. Тѣ го знаятъ отъ лордъ Робертсъ насамъ. Нѣкога стопанскитъ съображения имаха предимство предъ стратегичнитъ. Днесъ трѣбва да се има въ предъ видъ, че отъ двадесетъ години отношението е съвсемъ противоположно.

Презъ 1922 година започнаха, подъ надзора на британското адмиралство, първитъ работи за обезпечаване безопасността на о-ва. Проектътъ за укрепителнитъ работи бѣ направенъ съ огледъ да се премахне всѣкаква възможность за прѣко нападение на Сингапуръ откъмъ морето. Още презъ следната година бѣха поставени вече основнитъ на първитъ укрепления на сушата и презъ 1928 година работата бѣ дотолкова напреднала, че можеше да бѣде построенъ голѣмъ 50.000 тоненъ плавателенъ докъ, догаранъ на две части отъ Англия. Следъ двукратно прекъсване на работитъ презъ

време на социалистическото правителство Мандоналдъ, постройкитъ бѣха подновени и разширени презъ 1937 година, така че и най-голѣми бойни кораби можеха да спиратъ въ пристанището. Презъ 1938 година строежитъ, погълнали надъ 10.000 фунта стерлинги, вече привършаха.

Пристанището бѣ осветено на 11 февруарий 1938 година. Преди това бѣха извършени необичайно голѣми морски маневри, отъ които бѣ извадено заключение, че „Сингапуръ е непревзимаемъ“. Забележително е, че при тия маневри участвуваха и американски единици. Впрочемъ явиха се още на времето познавачи, които предпазваха отъ пренадеж оптимизмъ и напомниха за сѣдбата на сѣщо така „непревзимаемото“ опорно пристанище Портъ Артуръ, което нѣкога, въпрѣки всички пророчувания, бѣ превзето по суша, благодарение на съвършеното военно рѣководство на японския адмиралъ Того.

Досегашното развитие на военнитъ действия предъ и около Сингапуръ доказва, че песимистично настроенитъ критици на споменатитъ морски маневри, сѣ имали право. Япония пакъ извърши това, което се считаше за непостижимо. Тя отстрани още презъ първитъ часове на войната тежкитъ британски морски сили, като потопи бойнитъ кораби „Прицъ офъ Уелтъ“ и „Репулъзъ“. Чрезъ това Сингапуръ бѣ откъснатъ отъ морето, още повече, че останалитъ голѣми английски морски единици, доколотъ не почиватъ вече въ морскитъ дълбини, сѣ заагнани отъ силитъ на Осиа по други застрашени точки на океанитъ. Американцитъ пъкъ сами сѣ дотолкова заети и смутени отъ насеннитъ имъ поражения, че се чудятъ, какъ да запазятъ и спасятъ остатъка отъ океанското си корабоплаване.

И ето че положението на Сингапуръ днесъ е съвсемъ безнадеждно, следъ като японскитъ войски и тукъ избрахъ сушата и презъ джунглитъ на Южна Малайя се приближаватъ все повече и повече къмъ „Прокълнатия островъ“ Сингапуръ.

Сжщность и устройство на германския печатъ

Вестници и списания

Въ Германия така наречениятъ „свободенъ“ печатъ се роди презъ революционната 1848 год. Презъ това време тукъ започнаха съ успѣхъ да си пробиватъ пътъ франкмасонскитъ идеали на Великата френска революция отъ 1789 год. Така изникна оня журнализмъ, който изглеждаше, че представя свободното обществено мнение на народитъ. Намираха се, може би, презъ първитъ нѣколко десетилѣтия тогава идеалисти, които искрено вѣрваха въ

истинността на горното обстоятелство. Въ сжщность вестникитъ представявиха предимно мнения на отдѣлни личности или кръгове. Въ края на столѣтието първитъ вестници въ Германия бѣха напълно въ рѣцетъ на голѣми вестникарски дружества (Улшайнгъ, Мосе и др.). Тѣ застъпваха единствено благата и улесняваха сѣлжитъ на своитъ парични благодѣтели, които задъ тѣхно прикритие влияеха решително на общественото мнение.

Плутократическитъ журналически бѣ етапанъ вече колѣти печални, толкова и несъмнена действителность.

Когато презъ 1933 г. национал-социализмътъ дойде на властъ, започна се съ голѣма гризливостъ и внимателность коренно преустройство на германския печатъ и осведомителна служба. Бѣха установени съ нарочни законоумѣри правата и задѣжанията на журналиста, бѣ издигната личната му и обществена

чест, и идеята за общност става същност и цел на неговата дейност. Така днес журналистът, вън за смятане за политически си предназначение, става достоен за своя народ и схвана много по-правилно, отколкото неговите предшественици от времето на либерализма, истинския смисъл на своето дѣло. Върху непоклатимите основи на **Редакторския закон** израстват строежите на германския печат.

Когато се разглежда германския печат, трябва да се прави разлика между **вестник** и **списание**. Вестникът е вестника така и на списанието е редакторът. Издателят, вън писмен договор с него, определя основните насоки и държане на изданието. Отговорен за съдържанието е само редакторът. Най-добре и кратко бихме могли да изразим неговите задачи с следните думи от закона: ... упражняването сътрудничество чрезъ слово, съобщение или картина, при създаване духовния облик на издаваните въ областта на Райха вестници и политически списания, е обществена задача, при установени от държавата чрезъ този закон задължения и права. По-нататък се казва: редакторът сж особено длъжен, да не допуска въ вестниците всичко онова: 1. което смѣсва по заблуждаващ обществото начинъ **користолюбия сж общополезни цели**, 2. което е въ състояние да **отслаби въшната или вътрешна сила на Германския Райхъ**, единната воля на германския народъ, неговата отбрана, култура и стопанство, или пъкъ да **нарани религиозните чувства на другите**, 3. което **оскърбява честта и достойнството на германеца**, 4. което **наранява противозаконно честта и благо на другия**, увержда неговото име и го прави за смѣх или презрение и 5. което, вънз основа на редни други съображения, е противоравствено.

По такъв начинъ печатното законодателство въ Великия Германски Райхъ не ковова ония, които създаватъ печата, а имъ обезпечават само чиста работа, свободна отъ всѣкакви връзки сж

неполезни за общността прояви, за да ги подчини едновременно на закона за отговорността **предъ собствената съвест**. Това се вижда най-добре въ ония случаи, когато държавни служби влизатъ въ прѣкъ допиръ съ редактора. Правило тукъ е позоваването на собствената съвест и отговорност, а не заповѣдта, на която трябва да се подчинимъ. Въ духа на **тая вътрешна дисциплинираност** на германския редакторъ, както и на **вѣколко външни постановления**, е устроенъ **печатътъ въ Райха**.

Всички германски редактори сж обединени въ **Съюза на германския печат**. Тонъ съюзъ застъпва тѣхните служебни, стопански и обществени права. Издателят сж обединени въ **Съюза на германските вестникарски издатели** или въ **Съюза на германските периодични издатели**. Всички тия съюзи принадлежатъ отъ своя страна къмъ Германската печатна камара, която (както отдѣлъ отъ Райхскултурнамарата, всеобща организация на всички германски преси) е подчинена на **Министерството за народна провѣта и пропаганда**.

Два отдѣла отъ службата по печата при правителството на Райха, **Германски печатъ и Периодиченъ печатъ**, надзиратъ работата на журналистите. Всѣкидневните съвѣщания на печата и всѣкиседмичните културно-печатни съвѣщания осведомяватъ редакторътъ по всички забележителни събития. Съ тѣхъ се цели да се предотвратятъ грѣшки и недоразумения и да се помага по тая начинъ на цѣлия печатъ.

Редакторътъ е посветенъ и въ работата на голѣмитъ телеграфни агенции. На 5 декемврий 1933 г. съществуващитъ тогава голѣми германски телеграфни агенции Telegraphen-Union (TU) и „Wolfsches Telegraphenbũro“ (WTB) бѣха съединени въ „Deutsches Nachrichtenbũro“ (DNB). Така се създаде единна германска осведомителна политика. Съобщения отъ странство се получаватъ било чрезъ собствени дописници, било въ сътрудничество съ сключенитъ въ международенъ кръжъ агенции.

Преди днешната война „DNB“ поддържаше въ чужбина 50 собствени представители и бюра, съ надъ 100 постоянни и още много стотици случайни дописници. Вътрешнитъ и външни новини се провѣриватъ и подбиратъ твърде естествено въ Берлинската централа.

Докато презъ 1937 г. въ Германия се наброяваха кръжло 2,500 всѣкидневници, съ общъ брой на изданията кръжло 19 милиона къса, броятъ на списанията възлиза на около 10,000, съ 250 милиона къса. И тѣй броятъ на списанията надвишава сж около четири пѣти брой на вестниците, числото на издаденитъ броеве отъ първитъ е пъкъ 13 пѣти по-голъмо отъ това на другитъ. Не трябва при това да се забравя, че отъ тия списания 1,700 бѣха отъ чисто научно естество (лѣкарски, химически, безъ техническо-научнитъ). Отъ голѣмия брой на германскитъ списания не трябва да се заключава, че разнообразността на читателската публика е твърде голѣма, а това обстоятелство само доказва преголѣмата жаждка за здрави знания и просвѣта, като се има въ предвидъ общото единство, което съществува между населението въ Райха въ политическото, културно и стопанско устройство. Защото, наистина, германците предпочитат да познаватъ една областъ основно, отколкото много но повърхностно.

Та именно германскитъ медицински списания сж незамѣнимо помощно средство за лѣкаритъ по цѣлъ свѣтъ. Нека припомнимъ тукъ само за старитъ медицински училища въ Берлинъ или Вiena. Не по-малко необходими сж германскитъ списания изъ областта на **естественитъ науки**, а да не говоримъ за навредъ познатитъ и предпочитани германски технически списания.

Разбира се въ тая или оная областъ войната наложи известни ограничения, които твърде естествено веднага ще изчезнатъ, помѣ тѣ завърши. Въ вѣколко пѣти области войната се яви пъкъ като учителъ и откри нови възможности.

Д-ръ Ойгенъ Мюндлеръ

Духовна отрова

Въ 1917 год. въ Цюрихъ се появи статия въ едно списание съ шумнитъ изрази: „Лордъ Нортклифъ трѣбва да си върви! Жълтата преса е виновна за войната. Причина: 12 години отрова на жълтата преса. Действие: 23 държави въ война. Резултатъ: всички народи обеднѣха, жълтата преса забогатѣ.“

Този възгласъ на това издание остана непознатъ и обърна внимание тождо, колкото би обърналъ и единъ хвърчащ листъ за борба на Европа срещу Англия, за борба на истината срещу лъжата. „Свѣтътъ не търпи военщина“, така се казваше тамъ, „той страда отъ кървавата Норткливщина.“ Европа трѣбва да се отрве отъ тази своего рода английска човѣщина, която като червей я разяжда до мозъка на коститѣ.

По това време този британски вестникарски лордъ се ползуваше съ твърде голѣма почитъ, макаръ народитѣ отъ Срдѣна Европа въ 1917 год. вече да имаха много доказателства, за разложителната сила на английския печатъ и английската политика на новини. Знаеше се нѣщо и върху огромното и безконтролно Нортклифово влияние. Той не

властвуваше само надъ една крѣгла дузина отъ голѣми английски ежедневници, като почнешъ отъ „Таймсъ“ и „Дейли Мейл“, та свършишъ съ „Дейли Мироръ“, „Сидней Пиктори“ и „Глазговъ Хералдъ“. Неговата сила се простираше върху цѣлия свѣтъ. Петербургскитъ в. „Новое Время“ се финансово отъ него крѣпѣше и политически се отъ него направляваше. Чрезъ своята служба за новини, той имаше въ рѣцетъ си и парижкия в. „Матен“, амстердамския „Телеграфъ“, нѣкои вестници въ Скандинавия, а множество голѣми вестници въ Южна Америка живѣха сѣщо така отъ английската политика. Северо-американскитъ печатъ получаваше своитѣ нареждания отъ Креве Хоузе, тогавашната главна квартира на диктатора на свѣтовния печатъ. Пресмѣташе се, че срдѣно най-малко 30.000.000 хора седмично се осведомяваха отъ Нортклифовитѣ новини.

Тѣзи новини въ повечето случаи бѣха напълно измислени, а често и свободно съчинени лъжи. Единъ отъ близкитѣ сътрудници на Нортклифъ, Хамилтонъ Файфе, поясни: „Ние фабрикуваме лъжи

Журналистическия съюзъ въ Виена

съ такава грижливост, съ каквато работи и министерството на муницитиѣ.“ Въ тогавашнитѣ постоянни постѣлки на Нортклифъ, всѣка негова новина, бѣше съ обрѣнато острие къмъ Германия и въ всѣко съобщение бѣше примѣсена и по капка отрова и то така, че читателтъ на изданието напълно обективно биваше обучава въ политически новини. Отъ половината истина се правѣше цѣла лъжа и тази лъжа кръстосваше по цѣлия свѣтъ. Тази двулична система на свѣтвонно отравяне, следъ Свѣтвоната война бѣше узаконена и вече за втори пѣтъ тя причинява свѣтвоненъ пожаръ.

Припомнитъ ли се тия факти, тогава става ясно значението на основания „Международенъ съюзъ на националнитѣ журналистически дружества“, заедно съ откриването на „Института за проучване международната сѣхностъ на печата“, което стана напоследѣкъ въ Виена. Чрезъ разкритието на райхспресешefa, непосветениятъ доби ясно познание за пагубното действие на британската печатна политика презъ Свѣтвоната война. Д-ръ Дитрихъ отъ много години се бѣше посветилъ на задачата да се противопостави на отровияето на общественото мнение чрезъ лъжливи и фалшифицирани въ

ядката си съобщения. Въ своята голѣма виенска речъ той припомни за своето предупреждение къмъ безименния печатъ за подмолната му военна политика сторено по време на партийния конгресъ въ 1937 год. Тогавъ той е казалъ: „Последната война ще бѣде обяснявана отъ така наречената „свободна преса“. Тя ще разруши европейския миръ, ако най-сетне не ѣ бѣде заповѣдано да спрѣ.“

Знае се, че нищо не се промѣни, че Рузвелтъ и Чърчилъ въ тази нова война поставиха въ действие точно сѣхтитѣ методи на Нортклифъ. Затова ще бѣде отъ решително значение, ако чрезъ „Международния съюзъ“, се изгради въ Европа единъ общъ фронтъ на истината. Тогавъ изворитѣ на лъжата върху нашия континентъ ще бѣдатъ заприщени. Райхспресешefaтъ посочи множество примѣри изъ особената трагедия на французия народъ, какво нещастие докараха на тоя народъ, чрезъ тѣзи позорни постѣлки, безотговорнитѣ творци и власти на общественото мнение въ демократиѣти.

Само ако изъ цѣла Европа въ работата на печата свободата и отговорността дойдатъ до съзвучие, тогава, както д-ръ Дитрихъ изтъгна, печатътъ ще поеме задължението на законъ за новия европейски редъ.

С.-А. Щати наследяватъ Англия

Съобщава се отъ Вашингтонъ, че между Съединенитѣ щати и Австралия е сключенъ воененъ съюзъ, чийто важностъ и значение ствѣтъ по-голѣми, тъй като това е станало безъ знанието и съгласието на английската корона. Дори самиятъ Чърчилъ не е билъ уведоменъ за преговоритѣ между Камбера и Вашингтонъ, а е поставенъ предъ свършения фактъ при неговото пристигане въ Вашингтонъ.

Между това въ пристанището на Портъ Дарвинъ, върху северния брѣгъ на Австралия, сѣ навлѣзли първитѣ единици отъ американската военна флота, за да могатъ, въ случай на японско нападение, да защитятъ петия континентъ. Съ това сключениятъ воененъ съюзъ практически е осъщественъ и на Лондонъ не остава нищо друго, освенъ да се примири съ горчивия фактъ, че една отъ най-голѣмитѣ и най-богати съставни части на империята е за вѣчни времена отписана отъ състава на английската имперска корона и фактически е присъединена като съюзна държава къмъ С.-А. Щати.

Колкото това състояние е горчиво за английската метрополия, толкова по-изненадащо е за останалия свѣтъ. Това е резултатъ повече на развитието, което започна на 3 септемврий 1940 год., т. е. въ деня, когато Рузвелтъ въ своята прокламация до Конгреса съобщилъ, че е постигналъ споразумение съ лондонското правителство, споредъ което, Англия ще отстъпи на Съединенитѣ щати, срещу доставкитѣ на военни параходи и военни материали, редица важни морски и въздушни бази. Тѣзи бази, които Рузвелтъ съобщилъ, се намиратъ изключително върху

западната хемисфера и образуватъ една предпоставка за военно-стратегическата сигурностъ на С.-А. Щати срещу нападение отъ изтокъ. Това бѣха нѣкогашнитѣ британски бази въ Карибско море, върху Бахамскитѣ острови, на южния брѣгъ на Ямайка, върху западния брѣгъ на Санта Лучия и Тринидадъ, въ залива Париа, островитѣ Антигуа и британската колония Гвинея, върху северния брѣгъ на Иберо-американския континентъ.

За да се направи тази сдѣлка на англичанитѣ, поне малко подследана, това споразумение бѣ съчинено въ форма на договоръ за даване подъ наемъ съ срокъ 99 години. Това, обаче, не промѣни факта, че, не вече британцитѣ, а американцитѣ станали юридически и фактически господари на споменатитѣ области, които, отчасти, отъ вѣкове сѣ били притежание на английската корона. Така, това подготвено развитие, основно погледнато, не се е измѣнило и то цели разпадането на английската империя. На 24 октомврий с. г. Рузвелтъ можа да съобщи на Конгреса, че Англия е отстъпила островитѣ Бермуда и Юженъ Нюфундландъ, въ рамкитѣ на закона за подпомагане на Англия. При това, трѣбва да се има предвидъ, че Нюфундландъ заемаше мѣсто на доминионъ въ организационния статутъ на империята.

Но и съ това не бѣ приключенъ процесъ за разлагане на британската империя. Той продължи още по-нататѣкъ, макаръ и въ промѣнена форма и то по такъвъ начинъ, че Канада за положение на

самостоятелна страна и чрез своя пръв министър Макензи Кинг влезе в преговори с Рузвелт и като резултат на това, дойде изравняването стойността на двата долара, откъсването на канадския долар от фунда и най-после, сключването на истински митнически съюз. И всичко това стана без да бъде питан Лондонът.

Макензи Кинг отиде още по-нататък, като подписа през май 1941 год. едно споразумение, според което се даде право на С.-А. Щати да прекара едно автомобилно шосе през Британска Колумбия и да построи толкова морски бази върху западното крайбрежие на Канада, колкото сж необходими за нейната сигурност.

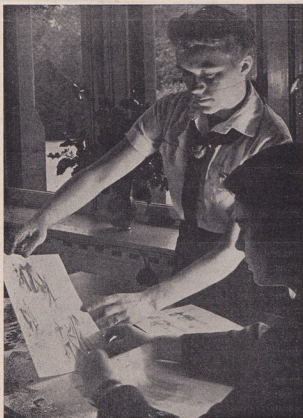
Старият Албион нѣма сила да направи поне един протест, а умаломощен, наблюдаваше какъ

чичо Самъ му отнемаше база, следъ база, колония следъ колония, доминионъ следъ доминионъ. Свѣтътъ си постави въпроса: кое иде наредъ следъ Канада и Австралия и кое ще падне въ ръцетъ на Рузвелт и стоящитъ задъ него евреи. Изглежда, че това ще бъде Южноафриканскитъ съюзъ, чийто шефъ, генералъ Смутсъ, отправя вече погледъ къмъ Рузвелтъ, който потвърждава, че той е наточенъ отъ историята съ мисията да спаси свѣтъ отъ фашисткото варварство. Отъ това става ясно, че Южна Африка съ особена любовъ и доверие обръща погледъ къмъ Вашингтонъ... „къмъ Вашингтонъ“ — казва г. Смутсъ... За Лондонъ той не говори вече. И за него както и за Макензи Кингъ и за г. Куртинъ въ Камбера, британскитъ лъвъ лежи на смъртно легло.

На млади момичета се помага при избора на професията имъ

Едно младо момиче бѣше стенописистка въ една лаборатория. Отдавна, обаче, тя се интересуваха особено много отъ модата, за това тя посещаваше много модни ревюта, четѣше и много журнали и шиеше, доколкото малкото и свободно време по-

зволяваше това. Отъ германската младежка организация тя бѣ предложена за единъ „подборенъ лагеръ“, който се поддържа отъ Германския трудовъ фронтъ постоянно за всички професии, за да се откриятъ най-способнитъ и надарени млади хора, които сж достойни да бъдатъ подирепени и обучени понататък за смѣтка на общността. При тази стенописистка се зачете особено обстоятелството, че тя бѣше работила надъ себе си сама презъ своето свободно време. Най-напредъ тя ще трѣбва да издържи шивашкия чирашки изпитъ, следъ това, следъ посещението на едно майсторско училище, ще направи майсторския си изпитъ за да завърши по късно текстилното или модно училище. По този пѣтъ тя ще стане модна рисувачка. Тѣй като има живъ интересъ къмъ точностъ и изтънченостъ тя ще подхожда особено за модна графичка или може би за рисувачка на декорации и плакати изъ областта на модата.

Художничка-модистка полага своя изпитъ

Въ едно голѣмо германско предприятие се намираше една жена, която изпитваше стоката преди последната да напусне предприятието. Тя се бѣше издигнала до този постъ отъ проста помощна работничка. Фирмата щѣше да я назначи съ удоволствие за шефъ на отделение въ едно ново клоново предприятие, благодарение на нейнитъ способности, ако би успѣла да се сдобие съ необходимитъ и познания. И тази работничка попадна въ подборния лагеръ и бѣ намѣрена за способна. Следъ единъ шивашки курсъ, сега тя трѣбва да посещава единъ или два семестра текстилното или модно училище, за да се специализира до тамъ въ своята професия, че да може да заеме възнамѣрявания постъ.

Не е ли фантастиченъ сънъ за много млади шивачки да станатъ модни специалисти на сцената,

Бъдещите модисти трябва да имат не само дарба, но и практическа способност и познание за материята

ръководителки на шивашки ателиета, или костюмни съветнички при театралните постановки? Една шивашка помощничка с дългогодишна практика се стремеше към тази цел. За това тя направи жертват да напусне едно добре платено място и да заработи при малка заплата, като стажантка шивачка в един градски театър. Дали този труден път щеше да я доведе до успех е въпросително, тъй като по-нататъшното образование е доста скъпо. Въз основа на изпита в подборния лагер биде решено, тази шивашка помощничка да направи своя майсторски изпит, след това да изучи костюмно рисуване и да се запише в текстилното училище в Мюнхен или Ваймар по „Скициране и шивачество“. Едва тогава ще бъдат създадени всички предпоставки, за да може тя да поеме поста на костюмна съветничка на театралната сцена. С помощта на общността тя бѣ отправена по този път.

Жената на един художник имаше малка ръчна гъвачница. Нейната най-стара дъщеря трѣбваше да помага. Тя притежаваше много живост и талант, но малко възможност да напредне в работата. Дъщерята попадна в подборния лагер, който я предложи за посещения на занаятчийския

клас на текстилното и модно училище в Берлин. Препращането на това младо момиче от селото в голѣмия град което до сега не се бѣше дѣлило никога, при чужди хора — създаваше трудности от семейството. Затова в този случай е особено радостно, че благодарение посрѣдничеството на обществени бюра един познат текстилен специалист се обяви готовъ да приеме младото момиче в своето домакинство. Сега нищо вече не прѣчи на нейното по-нататъшно образование.

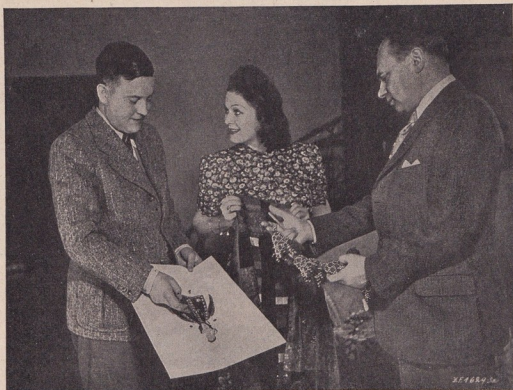
Една способна шивашка помощничка, която притежава и педагогически талант, би станала добра занаятчийска учителка. Тѣй като в къщи тя трѣбваше да се грижи и за болната си майка, и руги пет деца, този път бѣше за нея затворенъ. Подборният лагер изпрати на семейството домашна помощничка, като пое част от разноситѣ за сѣщата, така, че сега момичето можа да се посвети на своето образование безъ грижи за своето семейство.

При този подбор, се обръща особено строго внимание освен на способността и майсторството

Илга Вернер, с своята моряшка шапчица демонстрира модата чрез филм

Марика Рьоко съ-
що така твори
модата чрез сво-
ето филмово из-
куство

— също и на характера, здравето и наследственитъ ааложби. Само който е достоенъ, трѣбва да бѣде подпомогнатъ за смѣтка на общността. Възможно- ститъ за единъ напредкъ днесъ въ Германия сѣж голѣми също и за жената и особено по отношение на професитъ свързани съ модата. Стопанското и

социалното положение на отдѣлната личност не играятъ никаква роли. Предложенията за подборния лагеръ идватъ отъ най-различни страни. Много често — отъ ръководителитъ на предприятията, които най-добре познаватъ способноститъ и талан- титъ на своитъ работници отъ самата практика.

Сила чрезъ радостъ

По поръчка на Фюрера, дър- жавниятъ ръководителъ на на- ционалн-социалистическата пар- тия и ръководителъ на Герман- скиятъ работнически фронтъ д-ръ Робертъ Лай основа на 27 ноем- врий 1933 год. националн-соци- алистическата общностъ „Сила чрезъ радостъ“. Тази нова орга- низация се отличава отъ всички дотогавашни опити за събуждане движение къмъ правилното опол- зотворяване на свободното време на трудящитъ си по това, че добротворството и най-важното, че финансирането сѣ предвари- телно осигурени.

„Kraft durch Freude“ или „Сила чрезъ радостъ“ е една орга- низация на Германския работ-

нически фронтъ и тя не се из- държа нито отъ държавата, нито отъ други нѣкакви странични източници и фактори, а отъ самитъ трудящи се германци. Срѣд- ствата се събиратъ отъ самитъ ръководители на предприятията.

„Сила чрезъ радостъ“ има за- дача да настрѣдвава къмъ работа и да поддържа волята и радостта за живота и отъ живота. Тя има значение само тогава, когато на нея се гледа не като на една самостоятелна организация, а като брънка отъ една верига фактори, които подпомагатъ по- литическитъ и стопански задачи на Германия.

Така, цялата тежестъ на орга- низацията „Сила чрезъ радостъ“

не пада само върху провеждане на организационни мѣрки за пж- тувания, развлечения и пр., а върху възпитателнитъ грижи за осъществяване на свѣтогледа, културното образование и тѣлес- ното развитие на човѣка. Затова е отъ голѣмо значение, че „Сила чрезъ радостъ“ не започва следъ завършване на работата, а поема ръководството на цялото дви- жение за оформяване на свобод- ното време, обхваща и дейността въ време на самата работа, върху самото работно мѣсто. Трудя- щиятъ се презъ цялото си време е повече заетъ съ самата работа и само презъ това време е въз- можно да се работи съ него. То- чно въ това време нему трѣбва

Следъ работа — спортъ К. д. Ф.
Съ малко пари се дава възможность на
всѣми трудящъ се да взема участие въ язда

Въ много предприятия се
свободното време
Службата за спортъ въ пред

СИЛА ЧРЕЗ

К. д. Ф. се грижи за войската и
трудовата повинность

Посѣщение въ плане

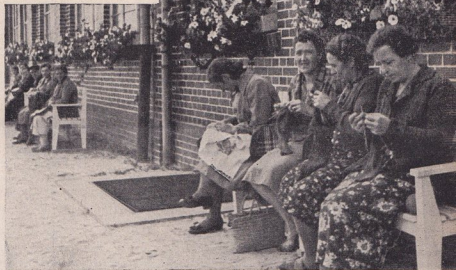
...агата грижи за домашната музика презъ
...тията се грижи за правилното спортуване

Обѣдъ въ кантината на пред-
приятieto
„Красотата на труда“ създава
радостни хора

... РАДОСТЪ

...ерманци отъ Волиния въ Зоолог.
...адиана на Берлинъ
...ума на Берлинъ

да се даде необходимото разнообразие, което ще освежава духа и труда му. Само така може да се създаде и необходимата хармония между работното и свободното време. Само по този начин може да се хвърли мост между тия две противоположности — свободното време и работното време.

Организацията на националсоциалистическата общност „Сила чрез радост“ е разпределяна във няколко служби като: „Красота на работата“, „Свободна вечер“, „Германско народно образователно дѣло“, „Служба за сътрудничество между войска и трудова повинност“, „Служба за спорт“, „Служба за пътувания, екскурзии и отпуска“. Последните пет служби са включени въ общ отѣл под название „Културна общност“. Службата „Красота на работата“ обхваща отѣления „Техническото устройство на предприятието“, включително „Добра свѣтлина“, „Държавно учреждение за въздушна хигиена и провѣтриване“, „Държавна общност хубост на работата въ морските пътувания“ и поддѣлене „Спортване въ предприятията“. Службата „Красиво село“ работи по въпроси за художествено и техническо разкриване на селото и неговата околност.

Службата „Свободна вечер“ се грижи за оползотворяване свободното време за целият на изкуството.

Тук не се цели да се създадат празнични и често пѣти повърхностни забави, а да се даде здрава култура на трудящият се. Цели се да се изработи здраво чувство за народният обичай, за народното изкуство и за живота на народността изобщо. Поддѣленето за „Изкуство и беседи“ се занимава съ уреджане на всички видове сказки, беседи, включително и грижата за работнически-инвалиди. Поддѣленето „Образователно изкуство“ се грижи за уредбата на художествени изложби въ предприятията. Подотдѣленето „Народно и обичай“ се занимава пѣкъ съ практическото провеждане на грижата по опазване на народната пѣсен, народния танцъ,

народната музика, народната носия и т. н.

„Германското народно образователно дѣло“ е служба, която се занимава съ она част отъ работничеството, която се смѣта по-напреднала. За тѣхъ тя устройва пътувания и екскурзии съ научна и образователна целъ до градове, мѣстности, планини, пътувания въ чужбина и т. н., каквато дейност тая служба развиваше до обявяването на войната. Въ нейните задачи лежатъ грижата за поощряване четено на хубави книги, слушане на хубава музика, културни пѣтешествия т. н.

Службата „Връзка между войска и трудова повинност“ сега презъ време на войната разшири още повече своята дейност. Дневно се даватъ по 200 представления отъ всѣкаквъ видъ изъ заветитѣ области, въ които взиматъ участие 60,000 войници, като зрители или слушатели. За войничитѣ въ Норвегия се извърши събиране на музикални инструменти и съ събрани 220 цигулки, 30 пиана, 100 мандолини, 60 китари, 50 духови инструменти, 30 тропиети, и известно число флигелхорни, пистони и кларнети. Въ западна Германия въ всички плавалини съ въведени курсове по плаване за войничитѣ, въ които съ взели участие въ началото на войната 10,000 войници, а презъ 1940 год. тѣхното число се покачва на 20,000 души. Особена работа извършва отѣлението „К.д.Ф.-спортъ“ сега въ лазаретитѣ, и насочва къмъ оздравяване и къмъ полезенъ спортъ раненитѣ войници. Изобщо презъ военнитѣ месеци (до сръдата на 1940 год.) съ открити 180,000 извънредни инициативи отъ тоя родъ, предназначени за войската, за „#-войници“ и за полицейското ръководство. Къмъ тия инициативи съ били привлечени кръгло 50 милиона хора отъ тия формации. 55,000 отъ тѣхъ се намиратъ изъ заетитѣ области.

„Службата спортъ“ се състои отъ отѣделения „Спортване“, „Обучение“ и „Упражнения“. Войната постави нови задачи на тая служба. Грижата за спортването на жената-работничка въ предприятията също така е за-

силена. Въ детскитѣ градини на предприятията съ въведени часове по гимнастикуване и свободни игри (лудории). Тѣзи мѣри отъ обикновенни курсове за обучение на детегледачки и домакинни се развива въ всички гау (партийни административни области). Ония, които не обичатъ гимнастикуването и отбѣгватъ неговитѣ възможности, и тѣ съ обхванати отъ тая организация. Ония работнически семейства, чиито глави на семейства съ мобилизирани въ войската, и тѣ се намиратъ подъ грижата на тая служба. Борбата противъ преждременната умора, въпрѣки голѣмитѣ мъчнотии, които носи войната, е могла да привлече къмъ оздравяване 900,000 участници. Лѣтното спортване въ предприятията презъ 1940 год. доведе до рекордното число отъ 2,000,000 души. Въ 1940 год. съ изброени 20,000 спортни общности въ предприятията. Презъ 1940 год. всички участници въ тия форми на спортване съ били осигурени противъ нещастия съ така нареченитѣ К.д.Ф.-годишни спортни карти.

Службата „Пътувания, екскурзии и отпуска“ съ своитѣ отѣделения „Вътрешни пътувания“, и „Морски пътувания“ презъ време на войната не можа да развие своята работа, но затова пъкъ тя пое особени задачи да организира напр. превозването на 20,000 посетители за Байройтскитѣ тържества. Преди войната, разбира се, тази служба извършваше голѣма работа съ устройването на пътувания въ чужбина и по море. За тази целъ съ построени много автобуси, параходи, като „Вилхелмъ Густловъ“ (25,000 тона) и „Робертъ Лай“ (27,000 тона).

На 18 януарий 1934 год. бѣ откритъ първиятъ К.д.Ф.-театръ. На 10 февруарий 1934 год. открито първиятъ К.д.Ф. влакъ съ работници-отпускарима Баварскитѣ алпи; на 13 мартъ 1934 год. излѣзе въ „Фьолкише Беобахтеръ“ първиятъ голѣмъ картиненъ репортажъ съ освещаване на първитѣ голѣми сгради „Красота на работата“. Въ първото полугодие на 1940 год. съ от-

крити 85,000 представления съ 26,000,000 зрители. Въ това време е появи и голѣмъ интересъ къмъ чуждитѣ езици. Числото на желаещитѣ се увеличава отъ 379,000 на 1,270,000. Въ тая дейностъ влиза и грижата по нѣмския езикъ за германцитѣ въ чужбина. Въ Силезия сѣк устрое-

ни 1600 курсове съ повече отъ 50,000 участници; въ Елзасъ — 800 курсове, сръдно по 30 души слушатели. Сждитѣ числа важатъ и за Данцигъ, Вартенландъ и западна Прусия. Голѣмъ скопѣтъ отбеляза интересътъ къмъ музиката. Предвиденото въ тая насока се постигна отъ 90 до 100%.

Числото на участвуващитѣ се очетвори.

Това развитие говори за значителното довѣрие на германския народъ, че само чрезъ тази организация ще може да се пресъздаде духовно германския народъ, въ духа на националъ-социалистическитѣ идеи.

Неудаченъ блѣфъ

По случай речта на Рузвелтъ отъ 6 януарий 1942 г.

Въ своята речъ предъ Конгреса отъ 6 януарий 1942 г. председателятъ Рузвелтъ направи опитъ да блѣфира своя собственъ народъ съ една истински „фантастична“ въоръжителна програма. Точно така, както Чърчилъ и Бивърбрукъ говорѣха отъ две години насамъ постоянно за ужъ одушаващитѣ сили на Осъта мобилизиране на всички производствени сили и сурови материали на Британската Империя и Рузвелтъ обрисова една гигантска картина отъ голѣми, малки и най-малки фабрики и корабостроителници, които произвеждатъ военни материали и кораби въ огромни американски числа и които трѣбва да спечелитъ победата на англосаксонскитѣ плутократи и евреи. Само скромно, покрай другото, този демагогъ засѣгна все пакъ решаващия фактъ за снабдяване съ суровини, безъ чието осигуряване и най-хубавата програма е принудена да рухне.

Много мѣдро Рузвелтъ избѣгна преди всичко да съобщи на Американския конгресъ актуалнитѣ причини за оповестената отъ него вече необходимостъ отъ пълно سپране на консумацията на военно-важни суровини за цивилини цели. Съ право той се страхуваше, че военното въодушевление на Конгреса нѣмаше да прѣтѣе або на народнитѣ представители станеше ясно, че досегашнитѣ успѣхи на Япония въ Пацифика не доведоха само до загубата на ценни американски военни и търговски кораби, самолети и американски владения, но сждо и до тежки и непоправими стопански недостатѣци за Съединенитѣ Шати.

Доколкото се отнася до трудноститѣ въ организацията на едно въоръжаване, известно, е колко много има да страдатъ именно Североамериканскитѣ Съединени Държави отъ хаоса изъ правителственитѣ бюра, стопанскитѣ организации и социалнитѣ класи. Безсъмнено може да се отбѣлѣки като фактъ, че силнитѣ права на власт, които напоследѣтъ председателтъ на С.-А.Щ. остави да му бждатъ дадени, ще допринесатъ много за възможното най-голѣмо изостряне въ този хаосъ. За това, обаче,

поставенитѣ на задѣнъ планъ сили ще се изразятъ толкова по лошо въ известни области, които изобщо не могатъ да бждатъ обхванати отъ контролата, която бѣ създадена отъ Рузвелтъ. Още фисакто на рузвелтовия планъ „Ню Дилъ“ показа, отъ какви болести страдатъ С.-А.Щ. Има основание да се вѣрва, че при познатото становище на американскитѣ политически и стопански крѣжове и тукъ не ще настѣпи нѣкаква основна промѣна.

Именно обаче въ Германия, където въ последнитѣ години бѣ създадено огромно въоръжение, се знае, какви предпоставки отъ духовно и материално естество сѣ необходими, за да гарантиратъ безупречното протичане на организацията на едно такъва въоръжаване. Известно е, че Германия все пакъ имаше нужда отъ шестъ или седемъ години не само материално, но преди всичко и организационно развитие, за да достигне до резултатитѣ, които се показаха въ течение на тази война. Какъ иска Рузвелтъ да достигне съ своитѣ организационни възможности не само подобни резултати, но и много подобри въ време отъ нѣколко месеца или една година?

Тѣзи организационни трудности сѣкъ едната страна на проблема, предъ който С.-А.Щ. се намиратъ въ момента и които показватъ, какъ даденитѣ отъ Рузвелтъ числа трѣбва да бждатъ взимани съвсемъ трѣзвo.

Другата страна на този проблемъ е споменатото вече положение въ снабдяването съ суровинитѣ. С.-А.Щ., които само по себе си сѣкъ облагодетелствувани съ редица суровини макаръ и само въ известни области, напълно не нагаждаха все пакъ къмъ вноса на такива суровини отъ презеоканскитѣ страни. Сждественъ факторъ при тѣзи доставки съставляваше точно онази частъ на Източна Азия, която днесъ или вече е завзета отъ японцитѣ, или ще бжде завзета въ най-късо време.

Между стопанскитѣ недостатѣци, които трѣбва да се взематъ тукъ предъ видъ, на първо мѣсто се явява като важна тежката липса въ снабдяването

съ каучукъ на Съединенитѣ Североамерикански Държави. Источно-азиатското пространство доставяше повече отъ 90 процента отъ свѣтовното производство на каучукъ и изпращаше до сега редовно повече отъ половината на своя общъ износъ на Съединенитѣ Шати, които въ 1940 година внесоха общо 818.000 тона, главно отъ Британска Малая, Цейлонъ и Холандска Индия.

За Съединенитѣ Шати би било много трудно да запълнятъ липсата на по-големата частъ отъ тѣзи доставки чрезъ доставки отъ други мѣста или чрезъ синтетично производство, поради което за бомбастичната въоръжителна програма на Рузвелта се създава още тукъ една значителна трудностъ въ провеждането ѝ.

Скщо така неприяно би трѣбвало да се изрази за американската въоръжителна индустрия и липсата въ калаенитѣ доставки отъ източно-азиатскитѣ пространства. Отъ общия американски вносъ на калай въ последнитѣ години, кръгло 90 на сто се покриваха редовно отъ Британска Малая, Китай, Хонгъ-Конгъ, Холандска Индия и Австралия, при което две трети отъ доставкитѣ идваха главно отъ Британска Малая.

Въ свѣтовното производство на калай въ 1937 година Британска Малая участвуваше съ 37,5 на сто, Холандска Индия съ 18,7 на сто — дветѣ наедно значи 56,2 на сто, къмъ които се прибавятъ още други 10 на сто отъ Бурма, Индокитай и Тайландия, така че, днесъ 66,2 на сто отъ свѣтовното производство на калай лежатъ подъ непосредствената японска власть. Само Британска Малая доставяше презъ 1940 година отъ своя възлизащъ на 133.000 тона износъ на калай 78 на сто на Съединенитѣ Шати, които, като безсмыслено най-големѣ консуматори на калай въ свѣта, употребяваха до сега кръгло 50 на сто отъ общото свѣтовно производство, като тѣхнитѣ нужди отъ къмъ калай се увеличиха сжществено съ започването на въоръжителната имъ програма. И въ тази областъ значи ще се получи една задънена улица, въ която фантастичнитѣ производствени числа на Рузвелта ще трѣбва да изчезнатъ.

Дори производството на висококачествена стомана, която се изнася главно за въоръжителната индустрия, би трѣбвало за въ бъдеще да се натъкне въ С.-А. Щ. на известни трудности, тъй като снабдяването съ волфрамы, манганъ, антимонъ и хромъ не ще бжде вследствие последнитѣ събития достатъчно и безпрепятствено. Американската служба по производството бѣ пресмѣтнала преди известно време вследствие разширението въ облагородяването на стоманата нуждитѣ отъ волфрамы за 1941 г. на 16 хиляди тона и за 1942 г. на 19 хиляди тона, отъ които мѣстното производство може да покрие презъ 1940 година само кръгло 4.800 тона, така че почти 60 на сто отъ нуждата за волфрамы ще трѣбва да бждатъ покривани чрезъ вносъ отъ чужбина. Главното участие въ този чуждестраненъ вносъ се падаше на първо мѣсто на Китай, къмъ което, обаче, и Британска Малая трѣбваше да до-

принесе сжществено съ своитѣ доставки. Вследствие прежкването на доставкитѣ отъ Китай и Британска Малая, най малко 30 на сто отъ сегашнитѣ американски нужди оставатъ непокрити.

По отношение на снабдяването съ манганова руда на американската индустрия положението е подобно. Споредъ една преценка на браншовото списание „Стомана“ за едно производство отъ сурова стомана отъ 50 милиона тона съ необходимѣ кръгло 1,5 милиона тона манганова руда, отъ които споредъ преценката на държавното бюро за минитѣ мѣстното производство може да достави само 5 до 6 на сто, докато до сега 11 на сто отъ нуждитѣ се доставяха отъ източно-азиатското пространство, 33 на сто отъ СССР и 26 на сто отъ Африка. Безсмыслено възможноститѣ за доставка отъ източно-азиатското пространство и отъ Свѣтския Сюзъ ще се намалятъ страшно, вследствие трудноститѣ въ транспортъ, а сжщо така доставкитѣ отъ Африка ще се отправятъ за въ бъдеще по скоро къмъ Англия отколкото къмъ Съединенитѣ Шати.

Едно подобно силно ограничение Съединенитѣ Шати ще претърпятъ и въ снабдяването съ антимонъ, тъй като до сега само Китай произвеждаше две трети отъ свѣтовното производство и изпращаше това количество почти изключително за Североамериканскитѣ Съединени държави.

Сжщо и липсата на доставкитѣ на хромови руди отъ Филипинитѣ, чието находища сж още богати и чието значение бѣ станало особено голямо предимно следъ нарастващитѣ трудности въ снабдяването съ хромови руди отъ Турция, ще бжде почувствувана отъ американската индустрия за въ бъдеще много болезнено.

При своитѣ бомбастични числа за едно „бъдеще“ американско производство на самолети, Рузвелтъ не е взелъ сигурно напълно въ предъ видъ обстоятелството, че американското мѣстно производство на баукситъ, основната материя за алуминиума, възлезе въ 1940 година само на 445.958 тона и че Холандска Индия доставяше къмъ това още 100 хиляди тона, като не много отдавна се задължи да достави, а 1942 г. 500 хиляди тона баукситъ, т. е. повече отколкото американското мѣстно производство. Едно задължение, чието спазване е станало сега безсмыслено твърде проблематично.

Всички тѣзи неуспорими факти доказватъ достатъчно че великолепната въоръжителна програма на Рузвелта съвсемъ не ще може да бжде проведена гладко и безпрепятствено, както той сигурно си желае това. И въ Съединенитѣ Шати индустрията има граници въ своитѣ възможности, които тя не ще може да прекрачи, ако чувствуваше липса отъ необходими суровини. Освенъ това отъ другата страна на Атлантика не би трѣбвало да изпунатъ изъ предъ видъ, че на противната страна стои концентрирана общата производствена сила на европейския континентъ, както и тази на Япония, Манджурия и Северния Китай — една производствена сила, която може да се премѣри много добре въ своята концентрираностъ съ англо-саксонскитѣ програми.

Кратки Новини

Проблемът за германо-френско сътрудничество

Във в една уводна статия на „Пювъър“ известният френски публицист Марсел Дятъ определя по следния начин проблема за германо-френското сътрудничество: „Готова ли е Франция, без задни намерения, да сътрудничи за защита и бъдещото изграждане на общоевропейското отечество?“

Днес е напълно безразлично по какъв начин ще бъдат водени германо-френските преговори. Дали французит обичат победител или тй еж съгласни съ демократическитй идеи нгма никакво значение. Напротив, ежественно е да се знае, дали тй еж за или противъ болшевикитма; дали еж за или противъ англичанитй и американитй и за или срещу генералъ де Голъ. Ако Франция въобще е решена да вземе участие въ европейската революция, всички други проблеми съ разрешение, преди да бъдат поставени за разрешение. Въ противенъ случай, не е необходимо да се играе комедия по-нататък.

Предварителен погледъ за пролътния Виенски панаяр

Таагоднишиятъ виенски пролътенъ панаяр ще бъде особено богатъ снабденъ изъ областта на машинното строителство, и ще има ежциално отделение за земеделски машини, въ които лекитй метали еж вече аеали мбесто. Едно друго интересно отделение ще показва постиженията на хладилната индустрия, което, съогледъ на юго-източнитй земеделски страни, ще бъде отъ голъмо значение. Фактически всички земеделски страни отъ Юго-изтока еж съобщили своето съгласие за участие въ панаяра. Тъзи страни еж: Унгария, България, Хърватско, Румъния, Словакия и Гърция. Едно голъмо пространство ще заеме тази година и отделение за създаване на моди, за които стариятй градъ на изкуствата върху Дунава е полагалъ отъ край време голъми грижи.

Възвръщане Фалкландскитй острови на Аргентина

Отъ Буенос Айресъ съобщаватъ, че по случай 109 годишнината отъ загубването на Фалкландскитй острови, които бйха отети отъ англичанитй, комитетътъ за възвръщане на тйзи острови къмъ Аргентина оборудвалъ едно комитетъ, въ което се протестира срещу английското правителство и се изказва волята на аргентинския народъ да не спира, докато аргентинската нация не добие оспорванитй и права за възвръщането на островитй.

Въ Лондонъ, разбира се, както на много, така и на този протестъ, не се обръща внимание. Нещо повече: отъ Вашингтонъ се съобщава, че Фалкландскитй острови еж били отъ дълго време предметъ на разговоръ между Чърчилъ и Рузвелтъ, където Щатитй щели да построятъ морски бази.

Силата на народностната общност

Онова, което съставлява основа на новото германско възрение е схващането за народностната общност. Това не е вече само понятие изъ областта на философската или социологическата мисъл. Народностната общност е реалност и и върху тази реалност се гради силата и величието на Третия райхъ. Кратката история на национал-социалистическото строителство изобилствува съ много примъръ за проявата на тая реална сила, обаче, това, което германският народъ извърши само въ нкъколко дни за събиране зимни дрехи и потрбни за войницитй отъ източния фронтъ, поне за сега, представлява върхъ въ проявата на националната общност.

Една доказана необходимостъ, единъ ясенъ апелъ на Фюрера и за десетина дена тая общностъ събра на товари надъ 4.000 вагона съ облъкло за войницитй. Като се съпостави това съ положението отъ свътковната война или съ това, което става сега въ неприятелска чужбина, трбва да минатъ много години, докато останалитй народи достигнатъ тая степен на съзнание. Въ сравнение съ тоя народностенъ подвигъ, бихъ казалъ, всички мобилизационни, реквизиционни и повелителни военни мърки на миналото ни се виждатъ сега като неубедителни опити.

Въ нкъои отъ миналитй броеве имаме случаи да покажемъ на какво почива народностната общност. Нека повторимъ: тя почива на принципа на „съзнаваща общността личност“, т. е. на съзнанието, че всъка личностъ е нищо безъ общността и, че общността, това е жизнения просторъ за личността.

Отъ къде дойдоха тия надъ 60.000.000 парчета дрехи? Кой ги даде? По-скоро трбва да се защитаме, кой не вложи свое приноса къмъ тая акция?

Единъ особенъ примъръ ни се налага, когато пишмеш тия редове за силата на народностната общност. Единъ примъръ отъ старата римска история.

Нкъога, когато въ древния Римъ ученитй били само законовъдци и пишели законитй на Римъ, селянитй мирни и свободни работници изъ полетата на Римъ, а войската, която била народна, имала задача да брани само границитй на Римъ, римското могъщество се простирало по четиритй краища на свъта. Но, когато ученитй заграбили земята на селянитй и станали патриции, т. е. господари; селянитй отъ свободни работници станали безводни роби на

патрициът, а армията, от народна станала преторинска, сиреч наемна, римското могъщество рухнало.

Този примър от древната история на Рим съдържа твърде много ценни елементи, които не губят своето значение и днес. До като единството между учени, народът и войска, т. е. между умът, труда и силата на нацията, съществувала, Рим е бил могъщ и за тогава се казва, че въ предължителна римската империя слънцето не залъзвало. Но когато се разкъсало това единство — Рим рухнал.

Опитаме ли се да видим какво е съотношението между тия три основни подпори на германската националност, не може да не констатираме, че никога въ историята на тоя народ това единство не е било тана здраво. Днес и умът, и трудът и силата на германската народност сж споени въ здрава общност и само така можем да си обясним, както досегашният успѣх въ стопанство, война

и политика, така и последните постижения на акцията за събиране на зимно облъкло.

Но днешната война даде и изобилини отрицателни примѣри. Пропаднаха много народи, не толкова от силата на тяхния противник, колкото от тяхното вътрешно безсилие, защото интелигенцията въ тия страни бѣше лудо подстерена въ един набѣгъ къмъ постоянно забогатѣване; защото народните низини, тамъ където лежи изворътъ на творческа сила, бѣше обединѣлъ и защото войската не знаеше какво вече да защитава: границитъ на държавата ли или богатствата и интереситъ на новитъ патрици.

Германия, чрезъ последната си акция, даде единъ богатъ примѣръ за силата на народностната общност. Тая сила произхожда отъ здравето единение между народъ, водачъ и войска. Такъвъ народъ нѣма да пропадне. Ще пропаднатъ други. Древниятъ Римъ ни докава и едното и другото.

КУЛТУРЕНЪ ПРЕГЛЕДЪ

Галилей и Кеплеръ

Двама велики европейци отъ времето на Ренесанса

Годишната смѣна 1941—1942 предлага на цялия културенъ свѣтъ възможностъ да си припомни за два отъ своитѣ най-свѣтли гении. На 27 декемврий бѣ 370-иятъ рожденъ день на Йоханъ Кеплеръ, а на 8 януарий се навършиха 300 години отъ смъртъта на Галилео Галилей.

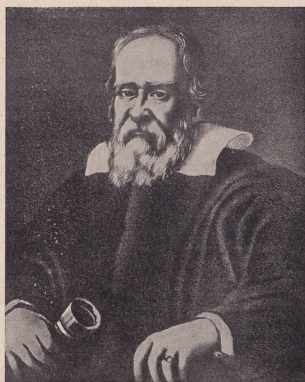
И двамата принадлежатъ на столѣтие, което още не бѣ превъзмогнало духовнитъ връзки на сръдно-вѣковieto и бѣ привързано съ хиляди нишки къмъ аристотеловата философия и свѣтогледъ, както и заедно съ това къмъ птоломеевата представа за свѣта, споредъ която земята бѣ считана за сръдоточие на вселената, а на слънцето се гледаше като на планета, подобна на Луната, Марсъ или на нѣкое друго отъ движещитъ си небесни тѣла. А при все това Николай Коперникъ бѣ още преди сто години развилъ и по безукоренъ наученъ начинъ доказалъ новата наречена по негово име система за строежа на свѣта. Единственото, обаче, което навремето той достигна съ великото си дѣло, бѣ това, че неговитъ произведения бѣха унищожени или пъкъ внесени въ списъка на забраненитъ книги, отъ който бѣха зачеркнати едва стотици години по-късно.

Обстоятелството, че Галилей и Кеплеръ се родиха въ това време, когато старата геоцентрична представа за свѣта не бѣ още напълно изчезнала, а новата коперникова едва-едва си пробиваше пъкъ, обяснява до известна степенъ ваншната прилика въ живота на двамата. Въпрѣки че и двамата, възъ основа на своитѣ неопеними научни постижения въ областта на математиката и астрономията, си бѣха спечелили още приживе почти свѣтовна известностъ, все пакъ голѣмата имъ слава не бѣ достатъчна, за да ги брани срещу тъмнитѣ сили на тяхното столѣтие. Така Галилео Галилей бѣ принуденъ, за да избѣгне изтезания и клада, да се отрече отъ своитѣ разбирания, вложени въ постигнатата грамаденъ успѣхъ всрѣдъ тогавашнитѣ научни сръди книга „Разговоръ върху двѣтъ главни системи, птоломеевата и коперниковата“. Несъмнено неговото самоотричане бѣ направено безпредметно чрезъ израза „И все пакъ се движи“.

Йоханъ Кеплеръ се вижда принуденъ, поради своитѣ вѣрови убеждения, да бѣга отъ Грацъ и да търси убѣжище въ Прага, където, безъ съмнение, намира доста богато поле за работа при прочутия Тѣо Брае, обаче срещу твърде оскъдна заплата, тъй

че тежки парични грижи го потискат до самата му смърт. Прага е мѣстото, където той открива първите два от тритѣ прочути наречени на негово име закони: „Пътът на всѣка планета е елипса, въ единъ отъ фокуситѣ на която лежи слънцето“ и „Повърхнитѣ описани отъ радиус-векторитѣ за равни времена при обиколката около слънцето сѫ равни.“ Най-сетне третиятъ законъ, който даде на коперниковата представа за свѣта математично-научна основа, бѣ развитъ отъ Кеплеръ 10 години по-късно въ неговия трудъ: „*Harmonico mundi*“. Той гласи: „Квадратитѣ отъ времената на обиколката на планетитѣ се отнасятъ така, както кубоветѣ отъ тѣхното сръдно разстояние до слънцето.“

Но не само въ научното обосноваване и разширяване на коперниковитѣ астрономически възгледи се крие несравнимата заслуга на тия два голѣми стълба въ европейската духовна история. Тѣ, почти едновременно и напълно независимо единъ отъ другъ, построиха първитѣ действително приложими далекогледи и заедно съ това създадоха онова помощно техническо сръдство, което имъ даде възможностъ практически, опитно и нагледно да изучаватъ звездното небе и загадъчния свѣтъ на небеснитѣ тѣла. Вѣрно е, че Галилей бѣ наведенъ

Галилей

Йоханесъ Кеплеръ

на мисълта за своето велико откритие отъ холандския очиларъ Хансъ Липершай, докато Кеплеръ построи своя телескопъ напълно самостоятелно и въз основа на собствени разсъждения. Все пакъ това не ще да каже, че постижението на Галилей е отъ по-малко значение, тъй като нему пръвъ идва гениалното хрумване да усъвършенствува измѣрената отъ Липершай играчка и да я постави въ услуга на астрономически изследвания.

Мѣстото не ни позволява да се спираме подробно върху отдѣлнитѣ научни постижения на Галилей и Кеплера. Не можемъ да отминемъ, обаче, обстоятелството, че пѣлото тѣхно дѣло е било отъ такъвъ голѣмъ обемъ и значение, че е трѣбвало да минатъ десетилѣтия, даже и столѣтия докато бжде напълно изчерпано и надминато.

Като се простиратъ въ своето значение далечъ извънъ предѣлитѣ на времето, страната и народа, къмъ които принадлежахъ, днесъ тѣ сѫ право намиратъ мѣсто всрѣдъ ония велики творчески личности на европейската духовна и културна история, които за вѣчни времена обезпечиха на Европа неоспорима преднина предъ всички останали материци. Та не се ли крие голѣмото значение на времето, въ което тѣ живѣха, времето на Ренесанса, преди всичко въ обстоятелството, че тогава се поставиха първитѣ основи на европейското духовно и културно единство, онова единство, което въ наши дни достигна своя пълень разцвѣтъ чрезъ стопанското и политическо единение въ борба срещу противокulturнитѣ сили, които заплашватъ нашия материкъ.

Изкуство и Критика

Литература

Новият път на лириката

Образът на германската лирика, под влияние на грандиозните събития на времето, през последните години се незабелязано промени. Действително, германското стихотворение, като непосредствен израз на душевното съдържание на народа, има достатъчно богато наследство, отколкото да се стреми от днес за утре към завоюване на нови форми. Но големият прѣтворител — войната — който доведе идентично на миналите творци и тяхното отношение към свѣта до стромолясване, направи лириката като вестителка за понататъшния духовен път на нацията.

Днешната лирика не е пламенно душевно въодушование, а огнище на войнишкия дух, въ което паметта тайствения огън на съзнанието му за свѣтлата мисия въ защита на европейската култура, каквато войната му наложи.

Военото стихотворение от 1914 год., което възсѣдаваше реалистични картини и впечатления, вече не съществува. Записването и констатирането на непосредствените грандиозни бойни събития не сѣ вече предмет на интимната лирика, а на реалистичния мъж от пропагандната рота, чрез своята проза, която е отчасти така художествено убедителна, та на лириката остава една друга, още поважна задача: етично и стилно отношение на германския човѣкъ, на германския войнѣкъ, да бже развито като огледало на германската народностна същност и желание. Въ стихотворението на

Герхардт Шумат, Херберт Мещел, Ханс Бауман и въ пѣсенните строфи на Бодо Шют и много други поети, които станаха войнѣци и на тяхно непознати войнѣци, които войната направи поети, тази нова форма е вече открита за духовните им стремежи. Тази лирика е вѣрно отражение на военните устреми и напращания на силите въ войната и здраво домогване до свѣтовните творчески концепции, което тръгна по този път още преди започването на днешната война. Съ огледъ на големия вътрешен преломъ, който става въ душата на цѣлия народъ, изразен въ лиричните творби, не ни задължава да бждемъ справедливи и признателни само към големите майстори на германската лирика от Валтер фон дер Фогелвайде до Стефан Георге, но и към пионерите на новото германско национално чувство и на вѣрата, че това става за съдбата и смисъла на цѣлата европейска култура. Дитрих Екард, Рудолф Биндинг, Ханс Поет, Е. Г. Колбенхаер и Йозеф Вайнхеберт трѣбва да бждатъ особено изтъкнати, като първи поети на нова Германия. Въ тяхъ действа не само священното наследство на германското стихотворение, но и мощният призивъ на днешното време, стремежътъ към новъ редъ, който ще опредѣли бъдещето на Европа и ще даде езикъ, форма и вътрешно държане на съвременното лирично творчество, което ще се отличава съ една възвишена простота на външната форма, и съ духовна величавост, както тя се изразява въ дѣлата на великитъ хора на нашия вѣкъ.

Хърватската литература въ новия редъ

Още въ първите 10 месеца отъ свободното съществуване на младата хърватска държава излъ-

зоха отъ печатъ цѣлъ редъ отъ творби, съ висока значимост, нѣкои отъ които сѣ писани още при стария режимъ, но поради лошите вътрешни отношения, не можаха да видятъ бѣлъ свѣтъ. „Матица Хърватска“, най-значителното литературно издателство още презъ 1940 год. отличи чрезъ награди редица съчинения, между които бѣ и книгата на днешния хърватски министъръ на външните работи д-ръ Јоркович — „Хърватски народъ и хърватска земя“. При раздаване на литературните награди стана ясно, че творбите на хърватските майстори се отличаватъ съ здравъ духъ и вѣрно доловени тенденции, които даватъ днесъ обликъ на новозараждащото се съзнание за новъ европейски редъ.

Трѣбва да се отбележи, че хърватскиятъ духъ бѣше потисканъ дълги години и той не можеше правилно да се прояви. Следъ неговото освобождение той духъ блика като свежъ изворъ и положително може да се очаква, че духовната жѣтва ще бже богата и тя ще дойде въ непродължително време.

Кино

Германски филми въ Атина.

Двата най-големи атински кино-театри представятъ непрекъснато съ голѣмъ успѣхъ филма „Оперета“. Програмите пъкъ на останалите кинотеатри сѣ почти изцѣло попълнени съ германски филми. Филмитъ, които се бждатъ наскоро проектирани предъ атинската публика сѣ: „Седемъ години неуспѣхъ“, „Великото приключение“, „Сърдцето на кралицата“ и др.

Сърѣдоточаване на италианската филмова промишленостъ

Италианската филмова промишленостъ ще бже прегрупирана и сърѣдоточена така, щото съще-

ствуващите кржгло 90 филмови предприятия ще бъдат сведени до 25. Това ще стане въз основа на две законни мърки, чието провеждане е предстоящо. Това съсредоточаване на италианската филмова промишленост се извършва както по стопански, така и по художествени съображения. По този начин ще се създаде стопански силно производство и производителността на италианските филмови предприятия ще се покачи. Почти всички предприятия ще бъдат групирани в построения преди няколко години филмов град Пинецита, пред самите врати на Рим.

Италианска изложба на книги в Берлин

На 17 януарий т. г. в Берлин се откри изложбата на италианската книга в Пруската академия на изкуствата. Това става в рамките и духа на германо-италианската културна спогодба. Изложбата бѣ открита отъ Италианския национален институтъ за културни връзки съ чужбина. Чрезъ тази изложба италианското министерство за народна култура показва на приятелския германски народъ, какво е направила Италия подъ фашиския режимъ въ продължение на 20 години. Тази изложба има около 17,000 тома съчинения. Изложените книги ни даватъ възможностъ да хвърлимъ погледъ върху политическиятъ обновителни стремежи на фашиската нация. Като съдоточие на откъсването за политическо обновление стоятъ книгите съ статии и речи на Дуче. Други откъдения отъ изложбата се простиратъ върху науката, изследването и културата и показватъ многостранната и несломима духовна сила на младата Италия, която възполага въ себе си най-добрите сили на римската империя.

Една особена редица отъ книги ни запознаватъ съ историята на печатната и книжна техника,

която започва отъ откриването и изнамяването и показва, че Италия не е била само насърчителка, но сама е била водачка въ това направление.

Италианската изложба на книги въ столицата на Германия райхъ доказва по красноречив начинъ неразрывността на съюза между духа и оржкнето на двестѣ приятелски нации. Тя е същевременно и отговоръ на германската изложба на книги въ Римъ презъ 1939 год.

Германо-фламандска изложба на книги

Въ Брюкселъ е открита изложба на книги, които даватъ прегледъ върху научни и други занимания съ фламандците на нѣмски езикъ, както и подобрани фламандски книги. Показанъ е голѣмъ брой преводи отъ нѣмски на фламандски, отъ класиците и приказките на Гримъ до най-младите поети и писатели. Застъпена и е германската наука съ цѣла редица съчинения. Изложбата ще обиколи и други фламандски градове.

Смѣна въ дома на германското изкуство

На първия коледенъ день ново отвори вратите си Домътъ на германското изкуство въ Мюн-

Стрижене овца
отъ Георгъ Валихъ

хенъ. И тая година броятъ на одобрените и избрани картини бѣ тѣй голѣмъ, че за всички нѣмаше мѣсто. По тая причина изложбата бѣ закрыта за късо време презъ декемврий, а на мѣстото на продадените творби бѣха приети нови. При преуредането на изложбата сж взети подъ внимание 535 нови работи, двойно повече отколкото презъ 1940. Тѣ сж творби на 503 художници, отъ които 251 не бѣха изобико застъпени въ изложбата. При първото откриване на изложбата бѣха продадени две трети отъ всички картини, половината отъ графичните работи и

Зимна картина въ Алсой отъ Карлъ Фрайбургъ

голяма част скульптурни творби. Новоприетите работи се разпределят така: 365 картини, 122 графика, 47 пластика и един гобелин, подредени в 30 зали.

Тържества

Винифред-Вагнеров домът в Байройт

Музиката наистина облагородява живота, ала здравето е първото условие за радост от живота, значи и от музиката. Госпожа Винифред Вагнер, която ръководи прочутият байройтски музикални тържества, си е спечелила големи заслуги и в друго направление. Тя е насърчила здравното дѣло в областта, така нѣдосъзнано подето от ръково-

дителя Вехтлер. Вънец на тая работа ще бѣде откриването на Винифред-Вагнеров Домъ в Байройт през януарий 1942. Задачата на дома е да постави всички постижения на модерната наука в услуга на здравно-политическото ръководство, за да се премахне или поне да се сведе до минимумъ смъртността у кърмачетата.

Парижъ учи нѣмски езикъ

Презъ септемврий миналата година въ Парижъ бѣ откритъ Германски институтъ. Неговата работа презъ изтеклия четиринадесетъ месеци е разнообразна и плодотворна. Знае се, че всѣко истинско и непосредствено познаване на единъ чуждъ народъ започва съ езика. Французитъ никога не сж задѣгали да изучаватъ чужди езици, по простата

причина, че материятъ имъ езикъ е тъй много разпространенъ. Промѣненитѣ условия — обшуването съ германци не само въ Франция, но и въ Германия, дѣто работятъ хиляди французи и французойки, — налагатъ и по-основно изучаване на нѣмския езикъ. Институтътъ е отворилъ широко вратитѣ си за всички, които искатъ да познаятъ нова Германия направо чрезъ нѣмския езикъ. Въ Парижъ сж взели участие въ курсоветѣ петъ хиляди души, въ провинцията други четири хиляди, къмъ които се прибавятъ множество курсове специално за разнитѣ професии.

Освенъ това, разбира се, Институтътъ е устроилъ множество сказки. Подъ негово покровителство сж изнесени и много нѣмски песни и концерти отъ нѣмски артистични и музикални сили.

Хора и земя отъ
Паулъ Плонтке

Паул де Лагардъ

На 22 декемврий т. г. въ Берлинъ стана голѣмо възпоменателно тържество по случай петдесѣтъ години отъ смъртъта на Паул де Лагардъ, една творческа, твърде оригинална и въ много отношения пророческа личностъ отъ миналото столѣтие. Въ салона на Кропоперъ държа поменно слово райхс-министъръ Алфредъ Розенбергъ.

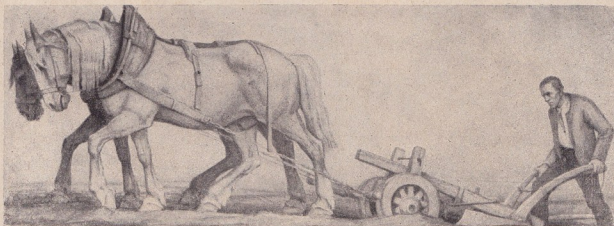
Паул де Лагардъ е роденъ на 2 ноемврий 1827 г. въ Берлинъ и умира на 22 декемврий 1891. Той е закърменъ съ духа на германскитѣ освободителни войни 1813—15 срещу Наполеона, расте въ бунтовностъ и разочарования отъ политиката на Метернихъ, крѣпне по времето на Бисмаркъ и Втория Райхъ, а последнитѣ му дни сж засѣнени отъ тъмнитѣ облаци, които още тогава виснатъ надъ народъ и Райхъ. Освенъ Фридрихъ Ницше, никой съвременникъ не е прозрѣлъ опасноститѣ за новооснования тогава Райхъ както Лагардъ. Неговото вѣрно нѣмско сърдце и любовь къмъ родината го тласкатъ да плава, почти самъ, срещу течението на времето и той изрича мисли и наставления, които е било сждено да окажатъ своето главно въздействие едва следъ Свѣтовната война, когато германскитѣ народъ се нуждае отъ единъ Фихте и Аридтъ. Неговитѣ очи не сж помани отъ вѣншия блѣсъкъ на кайзерска Германия, той вижда опасноститѣ и се бори противъ: либерализма, парламентаризма, материализма и еврейството, за: една къмъ изтокъ насочена политика и за възвръщане къмъ произворитѣ на германската народностъ. Той се бори отъ професорската катедра, както Фихте съ своитѣ знаменити „речи къмъ германската нация“.

Значението на Лагардъ би си останало чисто

вътрешно-германско, ако неговитѣ възгледи нѣмаха дълбочина и широта да бждатъ отъ полза и за други народи, особено сега, когато наистина се ражда една нова Европа. Споредъ него, напримѣръ, свободенъ не е който може да прави каквото иска, а който може да стане, каквото трѣбва . . . само членовѣтъ се оставятъ да се движатъ свободно, както трѣбва, защото тѣ, като членове, никога не се дѣлятъ отъ цѣлото и никога не вършатъ нѣщо срещу цѣлото. Той смѣта за предателъ всѣки, който не се счита лично отговоренъ за сществуването, щастieto и бждещето на своя народъ въ всѣки мигъ отъ своя животъ; герой и освободителъ, е всѣки, който върши това. Нашето отечество е тамъ, дѣто е неговото бждеще. Но бждещето идва чрезъ насъ и отъ насъ, защото е така предопредѣлено. Нашитѣ гений е търпението и силата да живѣемъ. Той се изказва и за войнитѣ. Тѣ съвсемъ не били по вкуса на германеца, но една война, която се води добре, прави ненуждна втората, третата и четвъртата. Ние трѣбва да мислимъ върху това сами да си помогнемъ, но тогава тѣй основно, че да трае за дълго.

Той съзнава, че съвременникитѣ му не искатъ или не могатъ да го разбератъ, та пише: „Сждбата на предтечѣтъ е да бждатъ забравени, когато проповѣданото отъ тѣхъ настѣпи въ живота. Ще благодаря Богу, ако като политикъ бжда забравенъ скоро: защото тогава ще е дошло великото бждеще, което азъ вѣстия и изисквамъ.“

Великото бждеще на Лагардъ е настояще за германския народъ. За велико бждеще се бори и Нова Европа. И ще го има!

Орачъ отъ Валтеръ Хюкк

Група чуждестранни студенти и студентки предъ входа на Берлинския университет